

Hble. Sra. Teresa Jordà i Roura
Consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural
Gran Via d'ales Corts Catalanes, 612-614
08007 Barcelona

atmosterra
LLAURANT EL CEL,
RECARBONITZANT EL SÒL

Barcelona, 14 de febrer de 2022

Honorable Consellera,

En el marc de la consulta oberta sobre l'Agenda Rural de Catalunya, des del col·lectiu "Atmosterra-Llaurant el cel, recarbonitzant el sòl" us fem arribar uns comentaris amb la finalitat de tenir en consideració objectius directament relacionats amb l'emergència climàtica a l'hora de fer front a la problemàtica existent en el món rural.

En base a les conclusions elaborades amb un ampli consens dels diferents actors del sistema agroalimentari català en el marc de les Jornades Atmosterra'21 (www.atmosterra.org), proposem ampliar les actuacions posant èmfasi en determinats elements que s'ajusten millor per fer del món agrari un món que contribueixi a la neutralitat de gasos d'efecte hivernacle.

Aprofitem per destacar la importància que té la producció agrària ecològica en l'agenda rural, tractant-se d'un dels sistemes productius amb una base normativa més àmplia i dinàmica que permet una certificació reconeguda pels consumidors amb un alt grau de transparència i traçabilitat.

A continuació es detallen les nostres aportacions:

Incorporar al punt 1.2.7. Promoure projectes formatius al llarg de la vida:

- Destinar recursos per a la cogeneració de coneixement que necessàriament inclogui a tots els actors per la consolidació d'un nou paradigma agronòmic basat en el cicle del carboni destacant la fotosíntesis i el reciclatge km 0 com a principals motors de la agricultura.
- Afavorir el relleu generacional, la transmissió de les explotacions i la nova incorporació basat en el desenvolupament de sistemes alimentaris descarbonitzadors i resilents enfront als possibles escenaris que les aconsegueixin.
- Afavorir, facilitar i finançar la investigació participativa que orienti i analitzi les noves pràctiques agrícoles i ramaderes a tots els nivells -parcel·la, regió o sector productiu- ja que és clau per superar les dificultats e incertituds del canvi de model i no deixar enrere a cap productor.

Incorporar al punt 2.2.1. Tenir cura de la qualitat del sòl o al punt 4.1.2. Protegir els espais agraris i posar en valor el paisatge agrari

- Gestionar el sòl adequadament i aturar la seva pèrdua, ja que és un organisme viu. La diversitat de cultius i la reducció de la llaurada, conjuntament amb l'adequació del reciclatge de residus orgànica (bioresidus) són potencialment les principals eines per la seva conservació i regeneració.
- Promoure activament sòls vius, ja que el sòl és el gran reservori de carboni, que té el doble de capacitat que a l'atmosfera i el triple que la vegetació. Té propietats ecosistèmiques

visibles i intangibles. Un sòl viu, amb altes concentracions de carboni i matèria orgànica permet assegurar la seva fertilitat. Entre d'altres, un sòl viu, és essencial per potenciar/recuperar els conreus de secà, fer front a episodis climàtics extrems i pel manteniment i recuperació dels paisatges de mosaic agroforestals.

Incorporar al punt 2.2.2. Millorar la gestió d'espais naturals i agraris o al punt 7.4. Promoure la participació del món rural en la presa de decisions implementant models de co-governança.

- Implicar els agents econòmics i socials, donant protagonisme a la pagesia familiar (o petita i mitjana) i als petits productors, per aconseguir una transició alimentària justa per a qui produeix i qui consumeix, en lloc d'intentar solucionar la crisi ecosistèmica amb canvis només tecnològics.
- Remunerar i fer visibles les tasques reproductives -reposar la matèria orgànica dels sòls, reproduir les llavors o races tradicionals de bestiar, restaurar les sèquies, ensenyar als joves membres de la comunitat, sensibilitzar a la població- que des de el sector de la pagesia i els grups de consum organitzat s'estan realitzant per desenvolupar Sistemes Agroalimentaris Locals de base agroecològica.
- Recuperar el secà i els conreus de llegums i, amb ells, l'alimentació basada en una governança en la que se incloquin a tots els actors i col·lectius socials.
- Crear i consolidar un nou règim alimentari, alternatiu al dominant i basat en la dieta mediterrània.

Incorporar al punt 2.2.4. Monitoritzar l'estat dels ecosistemes

- Promoure l'agroforesteria i el màxim aprofitament del sistema de pastura amb ramaderia extensiva ecològica són algunes de les pràctiques que s'han mostrat eficients per dur a terme el canvi de model.

Incorporar al punt 2.4.2. Incentivar les energies renovables i l'estalvi energètic

- Millorar l'autonomia energètica en les finques.

Incorporar al punt 4.2.2. Impulsar l'agricultura ecològica i regenerativa

- Establir una aliança i un marc de cooperació, dotat de recursos, entre els actors del sistema agroalimentari per fer visible el que ja s'està fent per transformar el model i la seva governança, impulsar-ho i amplificar-ho.
- Connectar i ampliar l'escala de les experiències agroecològiques.

Incorporar al punt 4.5.1. Impulsar la distribució compartida

- Aconseguir una logística local eficient.
- Integrar a la pagesia en la transició alimentària, en la logística i en la fixació de preus.

Incorporar al punt 4.5.2. Promoure els productes de proximitat: venda directa i circuits curts, compra

- Enfortir els criteris de compra local, directa o en circuit curt, així com la difusió/educació/transformació social perquè afavorir el canvi individual en les opcions de

compra, però aquests canvis tenen un impacte reduït si no es produeixen transformacions estructurals que el facin possible.

- Ampliar i abastir el consum local, basat en una dieta mediterrània, amb aliments saludables, conreats de manera ecològica en el propi territori, amb una remuneració justa i accessibles al consumidor en preu i ubicació física.
- Fer visible el paper de les dones en la transició cap a una alimentació més justa, saludable i sostenible com a element imprescindible del desenvolupament rural.

Incorporar al punt 4.8. Impulsar i donar suport a models d'organització cooperatius i participatius al sector agroalimentari i pesquer

- Desenvolupar polítiques intersectorials i invertint-hi pressupost en l'acompanyament, suport i seguiment dels processos i necessitats exposades.

Incorporar al punt 6.5.1. Promoure la transferència de coneixement i espais d'innovació al món rural

- Aprofitar i captar recursos de polítiques europees per desenvolupar laboratoris vius agroecològics de cocreació entre els diferents agents.

Restem a la vostra disposició i us saludem ben cordialment.

El col·lectiu Atmosterra

Les entitats promotores d'Atmosterra són:

- Sector de l'agricultura i ramaderia ecològica d'Unió de Pagesos
- La Coordinadora de Cooperatives consumidores agroecològiques
- Societat Espnayola d'Agricultura Ecològica i Agroecologia
- Germinal-Cooperativa de Consum Agroecològic
- Cooperativa de consumidors El Rodal
- L'Era, Espai de Recursos Agroecològics
- Grup d'Agroecologia (Sòl.microbi-planta) i projecte Ecostack, Universitat de Barcelona
- Ecologistes en Acció

Per a qualsevol informació o aclariment, podeu adreçar-vos a: Feliu Madaula Canadell, organitzacio@atmosterra.org